

Ashab-ı Kehf'ten günümüze

“Kur’ân-ı Kerîm’de genişçe yer alan Ashâb-ı Kehf ile ilgili bilgi verir misiniz? Ashab-ı Kehf’in günümüze bakan mesajları var mıdır?”

Kur’ân-ı Hakîm, “Allah’ın vadinin hak olduğunun ve kıyâmetin şüphe götürmez bir gerçek olduğunun bilinmesi için”¹ tarihe de ışık tutar. Kur’ân-ı Kerîm’in haber verdiği tarihî olaylardan birisi, bir sûreye de adını verdiren Ashab-ı Kehf (mağara arkadaşları) olayıdır. Mağara ashabının yaşadıkları, öldükten sonra dirilişin hak olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

Hazret-i Îsâ (as) geldiğinde Anadolu ve bugünkü İsrâil ve Filistin toprakları da dahil Ortadoğu bölgesinin bir kısmına, Roma İmparatorluğu hâkim durumdaydı. Romalılar putperest bir toplumdur.

Yahudîler putperest Roma idaresi altındaydılar. Putperest değillerdi, fakat sindirilmiş durumdaydılar. Hattâ putperest yönetime yaranmak için ellerinden ne geliyorsa yapıyorlardı. Hazret-i Îsâ’ya (as) yardımcı olacakları yerde karşı çıkmışlar, ona inanmamakla birlikte, tebliğ vazifesini yürütmesine engel olmuşlar, Roma yönetimine şikâyet üstüne şikâyet yağdırmışlardı.

Nihayet, Hazret-i Îsâ (as) Yahudilerce veya Romalılarca başına büyük bir musîbet gelmeden Cenâb-ı Hak tarafından göğe yükseltildi. Geriye kalan 12 civarındaki inanırı, gizlice Roma içlerine sızdı ve gizlice hak dinlerini yaymaya başladı. Kendilerine havâri de denilen bu inananlar, gittikleri her yeri, mağaraları, gizli bölmeleri, تنها yerleri, dağ başlarını gizli birer dersane yaptılar ve Allah’ın adını putperest Roma içinde yaymaya çalıştılar. İsevî olmanın devlete ve putperestliğe ihânet sayıldığı, suç addedildiği ve çok sıkı takiplerle yakalananların ateş ocaklarında yakıldığı, kaynayan kazanlara atıldığı zor günlerdi. Roma yönetimi göz açtırmıyordu. İsevîler bu dönemde çok şehit verdiler.

Mekke dönemi sıkıntılarını yaşayan Habbab bin Eret (ra) der ki: “Müşriklerden çok zorluklarla karşılaşıyorduk. Bir gün, halimizden Resûlullah’a (asm) şikâyet ettik.

“Bizim için yardım istemez misiniz? Bizim için duâ etmez misiniz?” dedik.

Resûl-i Ekrem (asm) buyurdu ki:

“Sizden evvelki ümmetlerden mü’min bir adam tutularak kendisi için açılan çukura konulurdu. Sonra bir testere getirilir ve başı biçilir, iki parça edilirdi. Demirden

tarak ile eti ve kemiği taranırdı da, bu işkence onu dîninden döndürmezdi. Allah’a and olsun ki, Allah İslâm dînini tamamlayacaktır... Siz acele ediyorsunuz.”²

Peygamber Efendimizin (asm) bildirdiği bu sıkıntıların bir bölümünü ilk hakîkî İsevîler yaşadılar. Fakat bu sıkıntılar gizli de olsa meyvesini vermeye başlamış, Allah’ın adı ve dîni putperestler içinde gizlice yayılma istidâdı göstermişti. Öyle ki, hükümdarın yakın çevresi içinde bile Hazret-i İsâ’nın (as) tevhîd dînine gizlice girenler vardı.

İşte o dönem. Hazret-i İsâ’dan (as) sonraki ilk ellili yıllar. İçlerinde putperest hükümdarın vezirleri veya hükümdara yakın kimselerin de bulunduğu Hazret-i İsâ’ya (as) mensup bir gurup genç, hükümdârın zulmünden kaçıp bir mağaraya sığındılar. Niyetleri öyle üç yüz sene falan kalmak değildi. Belki sadece bir tehlikeyi savmak için mağaraya girmişlerdi. Yanlarında bir de köpekleri vardı. Fakat zâlim hükümdarın askerleri mağaranın kapısını örerek onları içeride ölüme terk ettiler.

Allah ise, “Hîleye karşı hîle yapanların hayırlısıdır.”³ Hem diriliş için bir örnek vermek, hem sonsuz kudretini göstermek, hem de kendisi de koymuş olsa kurallara bağlı kalmak zorunda olmadığını bildirmek için onları uykuya daldırdı. Nitekim, Hazret-i İsâ’nın (as) babasız doğması da, göğe yükseltilmesi de, âhîrzamanda inecek olması da kural dışı değil mi? Allah dilerse, kudreti, kural tanır mı?

Kaç kişi olduklarını ancak Allah bilir. Fakat yanlarında köpekleri de vardı. Üç yüz dokuz sene uyudular. Uyandıklarında sanki dün yatmış gibiydiler. Kur’ân’dan dinleyelim:

“O gençler mağaraya sığındıklarında, “Ey Rabbimiz!” demişlerdi, “Bize yüce katından bir rahmet ver ve işimizde Senin rızâna erişmek için muvaffakiyet nasip et.”⁴

“Zâlim hükümdara karşı çıktıklarında Biz onların kalplerini hakka bağladık da onlar, ‘Rabbimiz, göklerin ve yerin Rabbi olan Allah’tır’ dediler. ‘Biz ondan başka bir ilâha kulluk etmeyiz. Edersek saçmalamış oluruz. Bizim kavmimiz Ondan başka ilâhlar edindi. Öyleyse o ilâhların hak olduğuna dâir apaçık bir delil getirselersin ya! Allah adına yalan uyduranlardan daha zâlim kim vardır?’”⁵

“Birbirlerine dediler ki: ‘Mâdem biz kavmimizden ve onların Allah’tan başka taptıkları ilâhlardan uzaklaştık; öyleyse mağaraya çekilelim de, Rabbim bize rahmetinden genişlik versin. Ve işimizde kolaylık nasip etsin.’ Uyuduklarında onlara baksaydın..... Onları uyanık sanırsın! Halbuki uykudadırlar. Ve Biz onları sağ ve sol tarafa çevirip dururuz. Köpekleri ise iki ayağını mağaranın kapısına doğru uzatıp yatmıştır. Eğer onları o halde görseydin, için korku ile dolar ve geri dönüp kaçardın.”⁶

Üç yüz dokuz sene böylece kaldılar.⁷ Uyandıklarında, dün uyuduklarını zannediyorlardı. Acıktıklarını hissettiler. İçlerinden birisine para verip, mağarada olduklarını sezdirmemek için sıkı sıkıya tembihleyerek şehre ekmek almaya gönderdiler.

Şehre giren arkadaşları şehri tanıyamamıştı. Nasıl olurdu? Dünkü şehir bu kadar değişmiş olabilir miydi? Şehrin ortasında kilise dedikleri bir yer vardı. Merak edip yaklaştı; Hazret-i İsâ'ya (as) inananların girip çıktığı bir mabetti. Açıktan girip çıkıyorlardı. Kimse gizlenmeye gerek duymuyordu. Hayretinden şaşırıp kalmıştı. Dünkü zâlim kral neredeydi? Putperest halka ne olmuştu? Kilisedeki o çarmıha gerilmiş adam heykeli de ne oluyordu?

Nihayet fırına yaklaştı, parasını uzattı ve ekmek almak istediğini söyledi. Hayret; fırındakiler de şaşırıp kalmışlardı. Para üç yüz sene öncesinin mührünü taşıdığı gibi, adamın üstü başı da yüz yıllar öncesinin giyim kuşamıydı. Sonrakiler ayrıntı.

Meğer bu üç yüz yıl zarfında Hazret-i İsâ'nın (as) tevhid dîninin adı Hıristiyanlık olmuş, Roma'da resmî din olarak kabul görmüş; fakat tanınmaz hale getirilmiş, yozlaştırılmıştı. Hazret-i İsâ'nın (as) tevhid dîni aslından uzaklaştırılmış, içerisine çarmıha gerilmiş insan resmi gibi, teslis inancı gibi, ruhbanlık sınıfı gibi putperestlik öğeleri doldurulmuş, sayısız İnciller yazılmıştı.

Ashab-ı Kehf olayı, Allah'ın ölüleri dirilttiğinin en canlı örneği olarak hâlâ günümüzde tâzeliğini ve sıcaklığını korumaktadır. Allah onlara ve sâir çile çekmiş tevhid bayraktarlarına rahmetiyle muâmele buyursun. Âmin.

Dipnotlar:

- 1-Kehf Sûresi, 18/21;
- 2-Riyâzu's-Sâlihîn, 41;
- 3-Âl-i İmrân Sûresi, 3/54;
- 4- Kehf Sûresi, 18/10;
- 5-Kehf Sûresi, 18/14,15;
- 6-Kehf Sûresi, 18/17-18;
- 7-Kehf Sûresi, 18/25esi, 28/16